

Posudek disertační práce

úkol 4

Renata Vránová

14. 3. 2017

Autorka JUDr. Mgr. Jaroslava Hrabětová si vybrala poutavé téma "Žena jako pachatelka vraždy", kdy se vydává do terénu české ženské věznice. Téma zní na první pohled velmi vábivě a nemálo čtenářů jistě upoutá k pozornosti.

Autorka si dává za cíl podat deskriptivní práci o pachatelkách vraždy, kdy chce zmapovat jejich sociální kontext. Práci vydává za interdisciplinární přesahující sociologický kontext, kdy chce poskytnout integrovaný pohled do problematiky.

Hned na prvních stranách nás autorka zahrnuje nesmírným počtem informací, u kterých mi uniká návaznost a účelnost pro vytyčené téma i později pro empirickou část. Bohužel se tento problém vleče celou prací. Celá práce na mě působí nesystematicky a přehlaceně, jakoby autorka nevěděla proč dané informace sděluje a jen chtěla pokrýt počet stran.

Je vidět, že paní Hrabětová věnovala studiu literatury velkou námahu, ale vůbec se nestaví k informacím kriticky, jen klidně dává dohromady za sebe prázdné citace bez jakéhokoliv smyslu, což si myslím je jeden z hlavních problémů práce, její neproblematicnost.

Během čtení nevidím žádný přístup autorky k tématu a vracím se na první stránky. Katedra sociologie, kdyby jsem si tuto informaci nepřečetla, asi by mě nenapadlo považovat práci jako sociologickou.

Hlavním cílem práce je zkoumání zmíněného fenoménu v ženské věznici Světlá nad Sázavou za pomoci několika typů metod. Autorka se zaměřuje na: zjištění forem vražedného jednání, zmapování životních postojů vražetkyň a analyzování jejich rodinných vztahů. Pořád mi však chybí nosná výzkumná otázka, jejíž zodpovězením by mohla práce přispět. Chybí mi také poskytnutí informací o vstupu do terénu, jak se autorka dostala až do věznic, kde našla dokumenty k analýze. Bylo vše jednoduše dohledatelné a přístupné? Čtenáři pak může připadat, že do věznice si může chodit povídat kdokoli a vzácné informace jsou sděleny komukoli.

Možná by se hodilo i přesnější nastínění práce v terénu, její dojmy z rozhovorů, jak je zpracovávala, jak ošetřila anonymitu apod.

Autorka poskytuje výsledky z vlastního dotazníkového šetření a tvrdí, že chtěla sestavit dotazník aplikovatelný pro všechny věznice. Shrnuje charakteristiky z dotazníků, ale dále se nepouští do interpretace svých výsledků. Narušují tedy výsledky její představy, nebo co vlastně očekávala?

Největší problém práce však vidím v analýze informací z rozhovorů a v nepropojení empirické části s teoretickou. Autorka určitě nashromáždila velké množství zajímavých informací, v podle mě docela nepřístupném terénu, ale nepouští se do jejich interpretace, ani

vyvozování nějakých závěrů. Poskytuje sice čtenáři nesmírné množství dlouhých přepsaných částí rozhovorů, které samozřejmě dokreslují situaci, ale sama s nimi v práci dále nepracuje, což dost ubírá celkové kvalitě práce. Navíc čtenáře dále v empirické části zahlcuje novými teoretickými informacemi.

Celkově mi práce nepřipadá splňující nároky na doktorské studium. Autorka dělá zásadní chyby, kterým by se měla na své úrovni studia sociologie vyvarovat. Docela je mi to líto a pociťuji zklamání, protože jsem od práce očekávala více. Autorka musela do načítání literatury i do terénního výzkumu obětovat mnoho svého času i úsilí. Bohužel ale nedokázala informace adekvátně uchopit a zpracovat, i když mohly být sebe více cenné.

Na závěr bych měla na autorku otázky:

1. Jak využívá teoretické poznatky z první části práce v empirické části např. nastínění genderu v kriminalitě nebo vnímání veřejnosti, explanační teorie apod.?
2. V čem tkví její sociologický přístup?
3. Čím její výsledky přispěly dosavadnímu vědění?
4. Proč si myslí, že tématu není věnována dostatečná akademická pozornost?

V Brně, 14. března 2017

Renata Vránová